

Til Afsnit 4.

Erstatning for Tingsskade.

I de foregaaende Afsnit er der stillet Forslag om Bestemmelser, der har til Formaal at raade Bod paa de Personskader, som er paaført danske Borgere paa Grund af deres Deltagelse i Frihedsbevægelsen eller paa Grund af visse alvorlige Overgreb fra Besættelsesmagtens Side. Bestemmelserne i nærværende Afsnit tager Sigte paa at genoprette den Tingsskade, der er lidt enten paa Grund af Deltagelse i Frihedsbevægelsen eller paa Grund af de paagældendes Medlemsskab i eller Tilknytning til det kommunistiske Parti.

Under Frihedsbevægelsens Aktioner mod Besættelsesmagten eller mod de for denne arbejdende Virksomheder skete der ofte Skade paa eller Ødelæggelse af Frihedskæmpernes Materiel (Cykler, Vogne, Baade og Fartøjer m. m.), ligesom de af Besættelsesmagten foretagne Gengældelsesaktioner medførte store materielle Skader (Sprængninger af Huse (med Indbo og Løsøre), der havde været benyttet til Vaabenlagre, Mødesteder eller Beboelse for Frihedsbevægelsens Medlemmer). Under de af Gestapo og dets Medhjælpere foretagne Razziaer og Eftersøgninger var private Ejendomme, Lejligheder og Indbo ofte Genstand for omfattende Ødelæggelser. Endelig tog Tyskerne under Fængslings- og Deportationsaktioner i vidt Omfang Gangtøj og personlige Effekter fra de deporterede.

Vel paahviler der ikke Staten noget juridisk Erstatningsansvar paa dette Grundlag — der bortses her fra de i Medfør af Kommunistloven internerede, jfr. de almindelige Bemærkninger til Lovforslaget — men paa beslægtede Omraader er der allerede i et vist Omfang ydet Erstatninger for tilsvarende Tab. Staten har saaledes gennem en særlig Kommission ydet Erstatning for private Effekter, som Mandskabet i Hær og Flaade mistede ved Begivenhederne den 29. August 1943, og der er ligeledes — gennem en af Justitsministeriet i November 1944 nedsat Kommission — ydet Erstatning for Tab af private Ejendele, som Personer hørende til det danske Politiet eller Grænsegendarmeriet led ved Begivenhederne den 19. September 1944 eller senere paa Grund af Eftersøgninger, Fængslinger eller Deportationer som Følge af

deres Tjenesteforhold til Politiet eller Grænsegendarmeriet.

Det maa da findes rimeligt og billigt, at de Tab, der under de anførte Forhold er paaført Deltagerne i Frihedsbevægelsen ved Tingsskader som Følge af Modstandskampen, principielt erstattes fuldt ud. Disse Skader bør opfattes som egentlige Krigsskader, som Staten vilde have lidt, om den aktive Modstand mod Besættelsesmagten havde været statslig organiseret. Derved vilde de være blevet baaret af hele Samfundet, og det er da naturligt, at disse Skader, saafremt de ikke erstattes ad anden Vej, bæres af Staten.

At der samtidig foreslaas, at der principielt ydes Erstatning for Tingsskader, der er paaført danske Borgere som Følge af deres Internering eller Fængsling i Henhold til Kommunistloven, følger af det om disse Personers Forhold tidligere anførte, se de almindelige Bemærkninger.

Princippet om at yde fuld Erstatning for de skete Skader har man dog af administrative og bevismæssige Grunde ment at maatte fravige paa enkelte Punkter. Det er saaledes foreslaaet, at der ikke skal ydes Erstatning for Tab af rede Penge m. m., § 49, Stk. 4, eller for Skade paa eller Tab af Skydevaaben, § 49, Stk. 3. Af administrative Grunde har man derhos fundet det nødvendigt alene at give en vis Standarderstatning i Tilfælde, hvor Gangtøj og personlige Effekter er mistet under Fængsling eller Deportation, § 49, Stk. 5. Endelig har man fundet det rimeligt at sætte visse Maksimalgrænser for Erstatningsbeløbene, § 52.

En væsentlig Del af de af nærværende Afsnit omfattede Skader maa imidlertid forventes at ville blive erstattet i Henhold til den allerede gældende Lovgivning. Med Hensyn til denne skal det bemærkes, at der i Tiden umiddelbart før og efter Udbruddet af den nu afsluttede Verdenskrig udstedtes en Række Love. Disse Love, der hvilede paa Forsikringsprincippet, havde til Formaal at træffe en Erstatningsordning for de Tingsskader, der kunne forventes at ville indtræde, saafremt en Krig eller Følgerne af en Krig maatte naa til Danmark. Denne Krigsforsikringslovgivning omfattede følgende Forsikringsomraader: Krigsforsikring af Bygninger, Krigsforsikring af Landbrugsjord, Krigsforsikring af Skove og Plantager, Krigsforsik-